

tales — da det ikke, om jeg maa bruge dette Udtryk, var en levende Statsgjæld, — i Kundgjørelsen om Forsatningsforandringen, ligesom det heller aldrig har været opført i Statsgjældens Bøger som en Statsgjæld; naturligvis vil der Mellemværendet findes optegnet, og, hvormeget der er tilbage, ligesom dette ogsaa i sin Tid er meddeelt Provindsstaaenderne. Statsgjældsbestyrelsen afviste dengang tilligedens modsatte Paastand og sagde, at det ikke kunde betragtes lige med en Statsgjæld, det var kun en Capitalisation af en særlig, definitiv for Kongeriget afgiven Indtægt til Banken, og ikke Andet. Men, om ogsaa de Herrer, efterat have hørt dette, endnu kunne have nogen Tvivl og mene, at Sagen trængte til nærmere Undersøgelse, saa er der en anden Side af Sagen, som gjør, at jeg ikke kan antage, at Thinget vil kunne gaae ind paa Sagen, selv om den først omtalte Hindring kunde bortffernes, og det er, at paa samme Tid som saaledes Kongeriget fik sin Andeel i Byrden formindsket, paa samme Tid blev der paalagt Hertugdømmerne deres Byrder i saa Henseende, og det er vitterligt, at disse, der valgte en for dem høist uheldig Maade, have betalt 11 Millioner til Seddelgjælden uden at faae een Skilling Actieret derfor. Dette Sidste er nu deres egen Sag; men vist er det, at Hertugdømmerne have betalt en forholdsmæssig Deel af Seddelgjælden lige til den sidste Skilling, at de have faaet fra Nationalbanken, Repræsentantskabet og Directeurerne, Quittance for, at nu er Alt afgjort fra Hertugdømmernes Side, og efterat dette er skeet, og medens, som jeg har forklaret, Kongeriget ikke har afgjort sin Deel af Seddelgjælden, som stod tilbage og skulde dækkes af de $\frac{2}{3}$, saa vil man nu have, at Hertugdømmerne skulle betale 2,600,000 Rd. til foruden Alt, hvad der er udredet, som var deres fulde Anpart i Seddelgjælden. Dersom man, som jeg troer, maa indrømme mig, at dette er rigtigt, troer jeg ikke, at man vil fremme Lovforslaget videre.

Wessely: Jeg skal i Anledning af, hvad den høitærede Minister har yttret, tillade mig et Par Bemærkninger, idet jeg ganske maa sam-

stemme deri med ham, naar han yttrede sig om de store Vanfærligheder, der ere ved at forhandle en Sag som nærværende. Jeg har derfor ogsaa i mit første Foredrag fattet mig kort; jeg har i de Motiver, jeg har tilladt mig at give til Lovforslaget, søgt at samle de forskjellige Lovsteder, de forskjellige Oplysninger, som jeg har troet kunde være af Bigtighed med Hensyn til hele Spørgsmaalet, og jeg har troet derved at bewirke, at ethvert Medlem af den høitærede Forsamling deraf vilde kunne see, hvad det var, det kom an paa, og saaledes kunde komme til en Mening derom. Naar den høitærede Minister først har fremhævet med Hensyn til Lovforslagets Form, at det ikke gif an, at Rigsdagen erklære, at Gjælden ikke var særlig, da skal jeg ikke videre gaae ind derpaa. Det er den høitærede Forsamling bekendt, at Hovedhensigten ved Lovforslaget var at finde en Form for at bringe Sagen frem for Thinget, for at henlede Opmærksomheden paa denne Gjenstand. Hvorvidt nu de Udtryk, der findes i selve Lovforslaget, ere mere eller mindre brugbare, skal jeg aldeles lade staae hen; men jeg skal tillade mig at knytte et Par Bemærkninger til det, som er blevet anført af den meget ærede Minister. Han gjorde opmærksom paa, at da det var for byrdefuldt for Kongeriget at udrede de fulde $\frac{2}{3}$ til Banken, saa var det, at Regjeringen tilstod, at af Jorder og Tiender paa Landet skulde kun de $\frac{2}{3}$ udredes i Virkeligheden af Landeierne, idet de fik et ligesaa stort Beløb godtgjort af Finantserne; og, hvis jeg ikke har hørt feil, saa sagde den meget ærede Minister: „Byrden faldt altsaa paa Statskassen“ (I n d e n r i g s m i n i s t e r e n: Rei!). Det skulde gjøre mig ondt, hvis jeg har misforstaaet den meget ærede Minister; men for mine Dren var det de Ord, som den meget ærede Minister har fremført. Det er jo muligt, at det ikke har været de Udtryk, som skulde indeholde den egentlige Mening; men i alt Fald troer jeg dog, man maa indrømme, at, naar Finantserne formindskede deres Indtægter med 820,000 Rd., saa var det Finantserne, der bare Byrden. Det er det, jeg troer, man ikke kan komme fra. En ganske anden Sag er det, hvorvidt man senere kom